

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ion Druță, Valentina Clevadî

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Starșii Lucia și Catan Alina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Starșii Lucia succesorul în drepturi a lui Bița Grigore, coreclamant Catan Alina împotriva lui Dumitraș Iurie și Primăria satului Rublenița raionul Soroca privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a terenului, revendicarea sectorului de teren din posesie nelegitimă, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, obligarea de a demola construcțiile construite ilegal, încasarea prejudiciului material și moral,

și la cererea reconvențională depusă de Dumitraș Iurie împotriva lui Bița Grigore și Primăria satului Rublenița raionul Soroca privind anularea titlului de proprietate asupra terenului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Starșii Lucia și Catan Alina, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Soroca din 03 martie 2016,

c o n s t a t ă

La 04 februarie 2008, Bița Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitraș Iurie cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea terenului și demolarea construcției.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, îi aparține cu drept de proprietate privată lotul de teren cu nr. cadastral 7845112181, cu destinația construcție locativă.

Menționează că, pârâtul Dumitraș Iurie neautorizat a construit o clădire cu două nivele fără respectarea distanței minime de la hotar, ocupând o parte din sectorul aferent casei în lipsa consimțământului său.

Precipitațiile atmosferice de pe acoperiș cad pe lotul său la o distanță de un metru pe toată lungimea, fiind umbrită o jumătate din lotul din fața casei.

Solicită reclamantul, interzicerea efectuării lucrărilor de construcție, cu demolarea construcțiilor efectuate, obligarea pârâtului de a aduce în concordanță linia de hotar conform proiectului de organizare a teritoriului și a actelor de proprietate.

La 21 mai 2008, Dumitraș Iurie a depus cerere reconvențională împotriva lui Bița Grigore și Primăria comunei Rublenița cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 560 din 08 octombrie 2003, eliberat pe numele lui Bița Grigore.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Dumitraș Iurie a indicat că, conform titlului provizoriu, în baza deciziei nr. 3/1 din 19 martie 1992, lui Bița Grigore i s-a atribuit în proprietate 0,20 ha de pământ aferent casei și 0,10 ha teren agricol.

Susține că, Primăria i-a atribuit în proprietatea lui Bița Grigore teren public în mărime de 0,0182 ha, fără careva temei legal.

Solicită pârâtul-reclamant, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Bița Grigore la 01 noiembrie 2003 asupra terenului aferent casei din com. Rublenița, r-ul Soroca, cu suprafața de 0,2182 ha și obligarea Primăriei com. Rublenița de a-i elibera lui Bița Grigore terenul de pământ aferent casei din com. Rublenița r-ul Soroca în mărime de 0,20 ha, conform legislației și deciziei Primăriei din 19 martie 1992.

La 08 septembrie 2008, Bița Grigore a înaintat cerere suplimentară prin care și-a concretizat pretențiile, solicitând revendicarea sectorului de teren din posesia nelegitimă a pârâtului, obligarea de a ridica construcția de pe acest teren și demolarea construcțiilor situate pe hotarul lui, încasarea prejudiciului material cauzat în urma scurgerii apei în sumă de 3000 lei, prejudiciu pentru posesia ilegală a terenului în sumă de 7000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 07 iulie 2009 acțiunea lui Bița Grigore a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională înaintată de către Dumitraș Iurie a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2010 s-a respins apelul declarat de Bița Grigore și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Soroca din 07 iulie 2009.

Prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2010, s-a admis recursul lui Bița Grigore, s-a casat integral decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2010 și hotărârea Judecătoriei Soroca din 07 iulie 2009, cu restituirea pricinii la rejudecare la Judecătoria Soroca, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, la 21 februarie 2011, Dumitraș Iurie a înaintat cerere de modificare a cererii reconvenționale, solicitând anularea titlului de proprietate asupra terenului nr.560 din 08 octombrie 2003, eliberat la 01 noiembrie 2003 pe numele lui Bița Grigore, ca fiind ilegal.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 30 mai 2011 acțiunea lui Bița Grigore a fost respinsă ca fiind nefondată, iar acțiunea reconvențională înaintată de către Dumitraș Iurie a fost admisă parțial.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01.11.2011, apelantul-reclamant Bița Grigore a fost înlocuit în drepturile procedurale cu succesorul în drepturi, Starșii Lucia.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2011, s-a respins apelul declarat de Bița Grigore și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Soroca din 30 mai 2011.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2012, s-a admis recursul Luciei Starșii, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2011 și hotărârea Judecătoriei Soroca din 30 mai 2011, cu restituirea pricinii la rejudecare la Judecătoria Soroca, în alt complet de judecată.

Pe parcursul rejudecării pricinii, la 17 ianuarie 2013, Starșii Lucia a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva lui Dumitraș Iurie și Primăria satului Rublenița, solicitând anularea contractului de vânzare-cumpărare a terenului din 22 martie 2006, încheiat între Primăria Rublenița și Dumitraș Iurie, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate și revendicarea sectorului de teren din posesia nelegitimă a pârâtului, demolarea construcțiilor construite ilegal pe terenul propriu, precum și încasarea prejudiciului material și moral în sumă de 500 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 05 decembrie 2013, acțiunea lui Bița Grigore a fost respinsă ca fiind nefondată, iar acțiunea reconvențională înaintată de către Dumitraș Iurie a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de Starșii Lucia, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Soroca din 05 decembrie 2013.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, s-a admis recursul Luciei Starșii, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2014 și hotărârea Judecătoriei Soroca din 05 decembrie 2013, cu restituirea pricinii la rejudecare la Judecătoria Soroca, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 17 martie 2015 în proces în calitate de coreclamant a fost atrasă Catan Alina.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 03 martie 2016, acțiunea inițială a Luciei Starșii și Catan Alina a fost respinsă ca fiind nefondată, iar acțiunea reconvențională înaintată de către Dumitraș Iurie a fost admisă parțial, fiind anulat parțial titlul de proprietate nr. 560 din 08.10.2003 eliberat la 01.11.2003, cu nr. 7845112181, cu obligarea Primăriei satului Rublenița r-ul Soroca de a elibera succesorilor Starșii Lucia și Catan Alina terenul de pământ aferent casei din satul Rublenița raionul Soroca în mărime de 0, 20 ha conform legislației.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, s-au respins apelurile declarate de Starșii Lucia și Catan Alina, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Soroca din 03 martie 2016.

La 10 august 2016, Starșii Lucia și Catan Alina au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Susțin recurențele că, deși pe parcursul examinării cauzei au fost prezentate probe ce confirmă faptul că intimatul Dumitraș Iurie a construit pe lotul de teren ce aparține cu drept de proprietate lui Bița Grigore, farmacia și barul situat în satul Rublenița, cu abateri esențiale de la proiectul de executare a lucrărilor, precum și în lipsa acordului vecinilor și proprietarului, instanțele de judecată neîntemeiat au respins acțiunea inițială, iar prin hotărârile adoptate, au lezat dreptul de proprietate a lui Bița Grigore a supra lotului de teren litigios.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Starșii Lucia și Catan Alina, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost

judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Starșii Lucia și Catan Alina este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurente în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Starșii Lucia și Catan Alina, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Starșii Lucia și Catan Alina, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Ion Druță

Valentina Clevadî